

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ 1978“ - ГРАД ДУПНИЦА

Наименованието на народното читалище трябва да не въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави. То се изписва на български език и към името се добавя годината на неговото създаване.

УСТАВ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Настоящия Устав урежда :

1. Наименованието;
2. Седалището и адреса;
3. Целите;
4. Източниците на финансиране ;
5. Органите на управление и контрол , техните правомощия и начина на избирането им , реда за свикването им и за вземане на решения;
- 6.Начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

Чл.2. Народно читалище „Христо Ботев 1978“ е самостоятелно и самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение на населението от град Дупница , което изпълнява и държавни културно - просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.Основано е през 1978 година и е със седалище град Дупница , адрес : град Дупница , улица „ Венелин „ № 90 .

Чл.3. Народното читалище е юридическо лице с нестопанска цел.То се представлява от Председателя или упълномочено от Настоятелството лице.

Чл.4. Народното читалище не е политическа организация.То работи в тясна взаймовръзка с учебни заведения , културни институции, обществени и други организации, които изпълняват културно-просветни и възпитателни задачи.

Чл.5. Народното читалище поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните органи и организации , на които законите възлагат определени задължения -Министерство на културата, областна администрация и община.

Чл.6. Народното читалище може да се съюзява с други НПО и да членува в Българския читалищен съюз за защита на своите интереси и за провеждането на съвместни дейности и инициативи.

II. ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

Чл.7./1/ Целите на Народно читалище „Христо Ботев 1978“ са неизменно свързани със Закона за народните читалища, а именно:

1. Да развива и обогатява културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място, където осъществява своята дейност.
2. Да запазва обичаите и традициите на българския народ.
3. Да разширява знанията на гражданите и да ги приобщава към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.
4. Да възпитава и утвърждава националното ни самосъзнание.

/2/ За постигане на целите си, народното читалище извършва основни дейности, като:

1. Урежда и поддържа библиотека.
2. Развива и подпомага любителското художествено творчество.
3. Организира школи, празненства, концерти, чествания, изложби.

/3/ Народното читалище „Христо Ботев 1978“ може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определени в устава му цели. Читалището не разпределя печалба.

4/ Народното читалище „Христо Ботев 1978“, няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно.

1. За хазартни игри и нощни заведения.
2. За дейност на нерегистрирани по Закона за Вероизповеданията религиозни и юридически лица, с нестопанска цел на такива общности.
3. За постоянно ползване от политически партии и организации.
4. На Председателя, секретаря, членове на Настоятелството и Проверителната комисия и членовете на техните семейства.

III. СДРУЖАВАНЕ

Чл.8./1/ Народното читалище „Христо Ботев 1978“ може да се сдружава за постигане на своите цели с други читалища в читалишни сдружения при условията и по реда на Закона на народните читалища.

/2/ Читалищно сдружение, в което може да членува Народното читалище „Христо Ботев 1978”, няма право да управлява и да се разпорежда с имуществото му.

/3/ Всяко читалищно сдружение:

1. Съдейства за постигане целите на народните читалища, които членуват в него.
2. Разработва насоките за развитие на народните читалища, които са негови членове.
3. Защитава интересите на своите членове и ги представлява пред държавните и общински органи.
4. Организира инициативи, като : тържества, събори, фестивали и други.

Чл.9 Министърът на културата съдейства за развитие на читалищното дело , подпомага и подкрепя народните читалища, като :

1. Предоставя методическа помощ по тяхната дейност.
2. Анализира състоянието и дейността им с помощта на областните и общински администрации.
3. Обявява публично проектите по международните дарителски програми.
4. Създава публичен регистър с база данни на хартиен и електронен носител на регистрираните народни читалища и читалищни сдружения.
5. Може да възлага на читалищните сдружения изпълнението на държавни задачи, свързани с читалищното дело, като ги подкрепя финансово.

Чл.10/1/ Народно читалище „Христо Ботев 1978” може да членува в Съюза на народните читалища. Той е национална представителна организация на народните читалища, която се основава на принципа на взаимопомощ и осъществява дейността си в обществена полза. Той не е политическа или синдикална организация и е неутрален към вероизповеданията.

/2/ Съюзът на народните читалища:

- 1.Съдейства за постигане целите на народните читалища.
2. Защитава интересите на своите членове и ги представлява пред държавните и общински органи.
3. Организира национални читалищни инициативи, като : фестивали , събори, тържества и други.

/3/ Съюзът на народните читалища няма право да се разпорежда с имуществото на народните читалища, които са негови членове.

Чл.11. /1/ Към Министъра на културата се създава Национален съвет по читалищно дело като експертно -консултивен орган. В него участват представители на Министерство на културата, Министерство на образованието, младежта и науката, Министерство на финансите, Съюза

на народните читалища, Дирекция по вероизповеданията , Национална библиотека „ Св.Св.Кирил и Методий „, творчески съюзи , както и дейци на науката и културата. Националният съвет по читалищно дело подпомага министъра на културата в изпълнението на функциите и задачите по член 9.

/2/ Устройството и дейността на Националния съвет по читалищно дело се регламентира с правилник , утвърден от министъра на културата.

/3/ Министърът на културата наблюдава, обобщава ежегодно , подпомага и подкрепя дейността на народиното читалище.

IV.УЧРЕДЯВАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ

Чл.12. Народно читалище „Христо Ботев 1978 „, придобива качеството си на юридическо лице с вписането му в регистъра на организацията с нестопанска цел на окръжния съд по реда на Закона за народните читалища. На вписане подлежат и разпроредбите на настоящия Устав и името на лицето, което представлява народното читалище. Всяка промяна в Устава или на лицето, представляващо организацията, подлежат на вписане в окръжния съд.

Чл.13. /1/ Действията на учредителите /151/, извършени от името на народното читалище до деня на вписането му, пораждат права и задължения само за лицата, които са ги извършили. Лицата, осъществили сделките, отговарят солидарно за поетите задължения.

/2/ Вписането на народното читалище в регистъра на окръжния съд или вписане на промени в Устава и управляващите органи, се извършва без такси, по писмена молба от настоятелството, към която се прилага:

1.Протоколът от учредителното или Общото-отчетно изборно събрание.

2. Уставът на народното читалище, подписан от учредителите или членовете на Общото събрание.

3. Нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо народното читалище и валидния печат на народното читалище.

/3/ В регистъра се вписват:

1. Наименованието и седалището на народното читалище, източникът на първоначалното му финансиране.
2. Уставът.
3. Имената на членовете на Настоятелството и Проверителната комисия на народното читалище.
4. Името и длъжността на лицето, което представлява народното читалище.

5. Настъпилите промени по т.1-4, заявени в 14-дневен срок от възникването им.

/4/ Народно читалище „Хр. Ботев 1978“ може да кандидатства за държавна и / или общинска субсидия след изтичане на едногодишен срок от вписването му в регистрите по чл. 14 , ал.1.

Чл.14. /1/ Към Министъра на културата се води регистър на народните читалища и читалищни сдружения.

/2/ В регистъра по ал.1 се вписват:

1. Наименованието на народното читалище.
2. Седалището на народното читалище и източникът на първоначалното му финансиране.
3. Клонове на народното читалище.
4. Името на лицето, което представлява народното читалище.
5. ЕИК по БУЛСТАТ.
6. Настъпилите промени по т.1-5.

/3/ Читалищното настоятелство в 7-дневен срок от вписването на народното читалище в съдебния регистър подава заявление за вписване в регистъра по ал.1. Към заявлението се прилагат данните по ал.2 и Уставът на народното читалище.

/4/ Министърът на културата или оправомощено от него длъжностно лице, издава удостоверение за вписване в регистъра по ал.1 и уведомява служебно за това кмета на общината, където се намира седалището на народното читалище.

V.ЧЛЕНСТВО И УПРАВЛЕНИЕ

Чл.15. /1/ Членовете на Народно читалище „Христо Ботев 1978“ са индивидуални, колективни и почетни.

/2/ Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. Действителните членове са лица, които са навършили 18 години и участват в дейността на народното читалище, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани.

2. Спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани – те имат право на съвещателен глас.

/3/ Колективните членове съдействат за осъществяване целите на народното читалище, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание.

Колективните членове могат да бъдат:

1. Професионални организации.
2. Стопански организации.
3. Търговски дружества.

4. Кооперации и сдружения.

5. Културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

/4/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани, с изключителни заслуги за народното читалище.

Чл.16. Органи на Народно читалище „Христо Ботев 1978” са Общото събрание, Настоятелството и Проверителната комисия.

Чл. 17./1 Върховен орган на народното читалище е Общото събрание.

/2/ Общото събрание се състои от всички членове на народното читалище, имащи право на глас.

Чл. 18./1 Общото събрание на Народно читалище „Христо Ботев 1978”:

1. Приема, изменя и допълва Устава.

2. Избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя.

3. Приема вътрешни актове, необходими за организацията на дейността на народното читалище.

4. Изключва членовете на народното читалище.

5. Определя основните насоки на дейността на народното читалище.

6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищното сдружение и в читалищния съюз.

7. Приема бюджета на народното читалище.

8. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година.

9. Определя размера на членския внос.

10. Отменя решения на органите на народното читалище.

11. Взема решения за откриване на клонове на народното читалище, след съгласуване с общината.

12. Взема решение за прекратяване на народното читалище.

13. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството, отделни читалищни членове или трети лица, работещи в ущърб на народното читалище.

/2/ Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на народното читалище.

Чл. 19. /1/ Редовно общо събрание на Народно читалище „Христо Ботев 1978” се свиква от Настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или на една трета от членовете на народното читалище. При отказ на Настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпване на искането, Проверителната комисия или една трета от членовете на народното читалище, с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/2/ Поканата за събрание трябва да съдържа дневен ред, дата, час и място на провеждането му и кой го свиква. Тя се получава срещу подпись или се връчва не по-късно от 7 дни преди датата на събранието. В същия срок на входа на народното читалище и на други общодостъпни места в общината, трябва да бъде залепена покана за събранието.

/3/ Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на народното читалище. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/4/ Решение по чл. 18, ал. 1, т. 14, 10 и 12 се вземат с мнозинство най-малко от половината от присъстващите членове.

/5/ Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред Кюстендилския окръжен съд за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

/6/ Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

/7/ Прокурорът може да иска от Кюстендилския окръжен съд да отмени решение на Общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 20. /1/ Изпълнителен орган на Народно читалище „Христо Ботев 1978“ е Настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок от 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен.

/2/ Настоятелството :

1. Свиква Общото събрание.
2. Осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание.
3. Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на народното читалище, утвърждава щата му.
4. Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на народното читалище.
5. Назначава секретаря на народното читалище и утвърждава длъжностната му характеристика.

/3/ Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината от членовете си.

Чл. 21. /1/ Председателят на Народно читалище „Христо Ботев 1978“ е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание за срок от 3 години.

/2/ Председателят :

1. Представлява народното читалище.
2. Организира дейността на народното читалище.
3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства Общото събрание.
4. Отчита дейността си пред Настоятелството.
5. Сключва и прекратява трудовите и граждansки договори със служителите, съобразно бюджета на народното читалище и въз основа на решение на Настоятелството.
6. С решение на Настоятелството, Председателят или някой от членовете, може да работят по трудов или граждансki договор, ако народното читалище има такава възможност. В такъв случай Настоятелството определя друг свой член, който да подписва трудовият договор на щатния председател.

Чл.22. /1/ Секретарят на Народно читалище „Христо Ботев1978”:

1. Организира изпълнението на решенията на Настоятелството, включително решения за изпълнение на бюджета.
2. Организира текущата основна и допълнителна дейност.
3. Представлява народното читалище заедно или поотделно с Председателя.
4. Има право на съвещателен глас при вземане на решения от Настоятелството.

/2/. Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на Председателя на народното читалище.

Чл.23./1/ Проверителната комисия на Народно читалище „Христо Ботев1978” се състои от най-малко трима членове, избрани за срок от три години.

/2/ Членовете на Проверителната комисия не може да бъдат лица, които са в трудово-правни отношения с народното читалище или са роднини на членовете на Настоятелството, на Председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, Председателя и секретаря на народното читалище по спазване на Закона, Устава и решенията на Общото събрание.

/4/ При констатирани нарушения, Проверителната комисия уведомява Общото събрание, а при данни за извършено престъпление- органите на прокуратурата.

Чл.24 Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството , Проверителната комисия и секретар – лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 25. Членовете на Настоятелството, Председателят и секретарят, подават декларация за конфликт на интереси при условията и реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на народното читалище, а ако няма такава - в централния сайт на Народните читалища на Министерството на културата.

VI ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 26. /1/ Имуществото на Народно читалище „Христо Ботев 1978“, се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения –собствени имоти и материална база, подарени на народното читалище, придобити с негови собствени средства или предоставени от държавата и общината имоти и имущество във владение и движимо имущество.

/2/ Народното читалище не отчуждава недвижими вещи и не учредява ипотека върху тях.

/3/ Движимите вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени, само с решение на Настоятелството.

/4/ Недвижимото и движимо имущество, собственост на народното читалище, както и приходите от него, не подлежат на принудително изпълнение, освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

/5/ Полученото право на ползване на сгради и други недвижими имоти, предоставени по реда на Закона за държавната и общинска собственост, се погасява само с прекратяване на народното читалище.

Чл. 27. /1/ Народно читалище „Христо Ботев 1978“ набира средства от следните източници:

1. Членски внос.
2. Субсидия от държавния и общинския бюджет.
3. Такса за ползване на библиотечни услуги.
4. Дарения, завещания и помощи.
5. Лихви.
6. Други приходи.

/2/ Размерът на членския внос се определя от членовете на общото събрание и може да се променя по тяхно предложение на три години, когато се провежда Общо отчетно-изборно събрание. Гласуваният размер на годишния членски внос се записва в Протокола, с решенията на съответното Общо събрание.

Чл. 28. /1/ Предложението за годишната субсидия на народното читалище, нормативите и механизъмът за нейното разпределение се

разработват от Министерство на културата, съгласувано с областната администрация или общината.

/2/ С решение на общинския съвет, народното читалище може да се финансира допълнително над определената по ал.1 субсидия, със средства от собствените приходи на общината.

/3/ Гласуваната от общински съвет субсидия за народното читалище, определена на основата на нормативи и по реда на ал.2, не може да се отклонява от общината за други цели.

Чл.29./1/ Предвидените от държавния и общински бюджет средства за читалищната дейност, се разпределят между народните читалища от комисия, с участието на представител на общината и на всяко народно читалище, като се предоставя на народните читалища за самостоятелно управление.

/2/ При недостиг на средства за ремонт и поддръжка на читалищната сграда, средствата се осигуряват от общински съвет.

Чл.30 /1/ Читалищното настоятелство приема годишния бюджет на Народното читалище.

/2/ Читалищното настоятелство приема Годишния отчет за дейността и приходите и разходите до 30 март на всяка следваща година.

/3/ Читалищното настоятелство приема годишния финансов отчет.

/4/ Отчетът за изразходваните средства от субсидията се представя в Община Дупница.

/5/ Председателят на Народно читалище „Христо Ботев 1978”, ежегодно, в срок до 10 ноември, представя на кмета на общината предложения за своята дейност през следващата година.

/6/ Кметът на Община Дупница внася направените предложения в общински съвет, който приема годишната програма за развитие на читалищната дейност в общината.

/7/ Програмата по ал.4 се изпълнява от народните читалища въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

/8/ Председателят на народното читалище представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общински съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал.4 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

/9/ Докладите по ал.4 на народните читалища на територията на община Дупница се обсъждат от общински съвет на първото открито заседание след 31 март, с участието на представителите на народните читалища- вносители на докладите.

VII. ПРЕКРАТИВАНЕ

Чл.31. /1/ Народно читалище „Христо Ботев 1978” може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на Кюстендилски окръжен съд. Може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на Окръжния съд, ако:

1. Дейността му противоречи на Закона, Устава и добрите нрави.
2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността му.
3. Е на лице трайна невъзможност, народното читалище да действа или не се развива дейност за период от две години. В такъв случай Министърът на културата изпраща сигнал до Прокурора за констатирана липса на дейност.
4. Не е уредено по законния ред.
5. Е обявено в несъстоятелност.

/2/ Прекратяването на народното читалище по решение на Окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от Министъра на културата.

/3/ Прекратяването на народното читалище по искане на прокурора се вписва служебно.

/4/ За неуредените в Закона за народните читалища случаи, се прилага Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

VIII. АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 32. Председателят и /или секретарят на народното читалище, ако предоставят имущество в нарушение на чл.7, ал.4, се наказват с глоба в размер от 500 до 1000 лева и с лишаване от правото да заема изборната длъжност в народното читалище за срок от 5 години.

Чл.33. Председателят на народното читалище, ако не заяви вписане в регистъра на народните читалища в срок по чл.14, ал.3 , се наказва с глоба от 150 до 300 лева.

Чл.34. Председателят на народното читалище, ако не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните средства от бюджета в срока по чл.30, ал.6, се наказва с глоба от 150 до 300 лева.

Чл.35. /1/ Нарушенията се установяват с актове на:

1. Оправомощени от Министъра на културата длъжностни лица - за нарушения по чл.33.
2. Кметът на общината или оправомощени от него длъжностни лица- за нарушенията по чл.32 и чл.34.

/2/ Наказателните постановления се издават от Министъра на културата или от оправомощен от него заместник -министър , съответно от кмета на общината.

/3/ Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления, се извършват по реда на Закона на административните нарушения и наказания.

/4/ Събраните глоби за нарушения по чл.33 се внасят в Национален фонд „Култура”.

IX. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.36. Народно читалище „Христо Ботев 1978” има кръгъл печат с надпис :

Народно Читалище „Христо Ботев 1978”, –град Дупница в окръжност, а в средата - разтворена книга със слънчеви лъчи.

Чл.37. Празник на Народно читалище „Христо Ботев 1978” е 2-ри юни -Ден на Христо Ботев.

Чл.38. Годишните отчети на читалищното настоятелство трябва да включват :

1. Хроника на по –важните дати от живота на народното читалище.
2. Брой на членовете.
3. Културната дейност–концерти, спектакли, тематични чествания, годишна продукция , турнета и участия в различни изяви.
4. Библиотечна дейност –база, структура , организация , абонамент .
5. Любителски колективи –състояние , проблеми и перспективи.
6. Имоти и имущество- стойност, начин на ползване, стопанисване, приходи и разходи за поддръжката им.
7. Бюджет –план и отчет.
8. Оценъчна част -място и роля на народното читалище в обществения и културен живот на града и общината , взаимодействие с държавни и общински институции и други.

Чл.39. Настоящият Устав на Народно читалище „Христо Ботев 1978”, може да се изменя само по решение на редовно Общо събрание по предложение на Настоятелството или на една трета от действителните членове. Измененията стават с мнозинства две трети от всички членове на народното читалище и влизат в сила след вписването им в съдебния регистър.

Чл.40. Този Устав на Народно читалище „Христо Ботев 1978” е изменен, допълнен и приет на редовно Общо събрание на Народно читалище „Христо Ботев 1978”, , проведено на 17.06.2020 година и влиза в сила след пререгистрация на народното читалище и вписването му в Агенция по вписванията .